

Nr.6 (62) 2009 06 19

Šiame naujienų biuletenyje skaitykite:

Prenumeruojamos duomenų bazės nutolusiems vartotojams.....	1
1918–1940 m. teisės aktų bazė.....	2
<i>The Scientist</i> elektroninio žurnalo testavimas.....	2
<i>Grand Dictionnaire Universiel du XIXe siècle de Pierre Larousse</i> duomenų bazės testavimas.....	3
Juozas Jurginis.....	3
Profesorius Vytauto Jurgučio kolekcija.....	4
Kalbos patarimų skiltis: tobulėkime kartu!.....	6
Kronika.....	6
Informacijos centro leidiniai.....	7
Informacijos centro darbuotojų publikacijos.....	7

Prenumeruojamos duomenų bazės nutolusiems vartotojams

Aušra Vaškevičienė

Nacionalinės bibliotekos virtualiems vartotojams siūlome atnaujintą paslaugą – prieigą internetu prie prenumeruojamų užsienio duomenų bazių ne bibliotekoje. Siūloma paslauga leis, prisiregistravus su vienu slaptažodžiu, naršyti Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamas užsienio duomenų bazes, kurias pristatome [šioje interneto svetainėje](#). Išimtis – duomenų bazės *Rarebooks.info* ir *ISSN*, nes licencinėse sutartyse nėra numatyta galimybė jomis naudotis nutolusiems vartotojams.

Lieka galioti ir senoji tvarka, kai slaptažodis suteikiamas konkrečiai duomenų basei. Duomenų bazių sąrašą pateikiame Nacionalinės bibliotekos [internetu svetainėje](#).

Jei esate Nacionalinės bibliotekos vartotojas ir norite naudotis siūloma paslauga, prašome registruotis el. paštu e-info@lnb.lt. Laiške reikia nurodyti savo vardą, pavardę, Nacionalinės bibliotekos vartotojo pažymėjimo numerį ir savo el. pašto adresą. Jums bus suteiktas slaptažodis ir išsiųsta prisijungimo instrukcija.

Norime priminti, kad slaptažodžiai suteikiami **tik turintiems galiojantį** Nacionalinės bibliotekos vartotojo pažymėjimą. Slaptažodis suteikiamas **tik asmeniniam naudojimui**, rastą informaciją galima naudoti **tik mokslui, mokymuisi ar savišvietai**. Negalima slaptažodžio perduoti kitam asmeniui, nuolat kopijuoti visų žurnalo numerių ar labai didelio informacijos kiekio, rastos informacijos negalima naudoti prekybos tikslais ar ją skelbti kituose leidiniuose.

Išsamią informaciją apie licencijuojamas duomenų bazes rasite Nacionalinės bibliotekos interneto svetainėje <http://www.lnb.lt> (sekti nuorodomis *Katalogai ir DB* → *Prenumeruojamos DB*). Apie slaptažodžius virtualiems vartotojams [skaitykite čia](#).

Jei turite klausimų, rašykite el. paštu e-info@lnb.lt.

1918–1940 m. teisės aktų bazė

2009 m. birželio 12 dieną Lietuvos Respublikos Seimo svetainėje <<http://www.lrs.lt/>> pradėjo veikti nauja 1918–1940 m. teisės aktų bazė. Šiuo metu joje visi 1918 02 16–1925 03 31 dokumentai, publikuoti „Laikinosiose Vyriausybės žiniuose“ (Nr. 1–37) ir „Vyriausybės žiniuose“ (Nr. 38–186), Steigiamojo Seimo 1–144 posėdžių stenogramos. Iš viso 1886 dokumentai, iš kurių 434 – įstatymai, 10 sutarčių.

1918–1940 m. teisės aktų bazė pildoma toliau. Ją sudarys visi tais metais „Vyriausybės žiniuose“ skelbti dokumentai, Steigiamojo Seimo, I–IV Seimų stenogramos, tarptautinės sutartys, kodeksai, iki 1918 m. vasario 16 d. priimti laikinieji įstatymai, kurie neprieštaravo Laikinosios Konstitucijos pamatinėms nuostatomis, be to Klaipėdos krašto dokumentai.

Visi vartotojai gali laisvai naudotis baze [internete](#).

Dokumentų galima ieškoti pagal registracijos numerį, priėmusios organizacijos pavadinimą, akto rūšį (tipą), priėmimo datos intervalą, žodžius dokumento pavadinime ar tekste, publikavimo duomenis. Vartotojų patogumui prie dokumentų, kurie neturi prasminių antraščių, skliaustuose pateikiama tema, pvz. Teisingumo Ministerio įsakymas Nr. 54 (dėl Taikos Teisėjų nuovadų).

Dokumentų kalba netaisyta, pvz. *miesto taryba savo darbe vaduojasi, dėliai, Ministerių Kabineto ir pan.*

The screenshot shows the search interface for the Lithuanian Parliament's legal acts database. The header features the Lithuanian coat of arms and the text "LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS". Below the header, the search form is titled "Dokumentų paieška (1918-1940 m. teisės aktai)". The form includes several input fields: "Numeris" (Number), "Data nuo" (From date) and "Data iki" (To date) with calendar icons, "Įstatai" (Acts) dropdown menu, "Kūras" (Session) dropdown menu, "Statusas" (Status) dropdown menu, "Kalba" (Language) dropdown menu, "Pavadinimas" (Title) and "Tekstas" (Text) search fields with "Visi žodžiai" (All words) buttons, "Publikacija" (Publication) dropdown menu, and "Leidimo metai" (Year of issue) and "Leidimo nr." (Issue number) fields. There are also radio buttons for "Ryšys su LR teisės aktais" (Link with Lithuanian legal acts) and "Nėra" (None). At the bottom, there are buttons for "Ieškoti" (Search) and "Valyti" (Clear).

The Scientist elektroninio žurnalo testavimas

Iki birželio 30 dienos turime prieigą prie *The Scientist* žurnalo elektroninės versijos. *The Scientist* – tai mėnesinis žurnalas, kuriame publikuojama su gamtos mokslais susijusi informacija.

Kiekvieną dieną atnaujinamoje elektroninėje žurnalo versijoje pateikiama naujausia informacija apie gamtos mokslų srityje atliktus tyrimus, jų rezultatus, technologijas ir kt. Čia galima rasti daugiau nei 20 000 visateksčių straipsnių ir vaizdinės medžiagos. Archyvas nuo 1986 metų.

The Scientist skaitykite adresu <<http://www.the-scientist.com>> arba junkitės iš Nacionalinės bibliotekos prenumeruojamų duomenų bazių tinklalapio (žr. *Katalogai ir DB* → *Prenumeruojamos DB* → *Terminuotos prieigos DB* → *The Scientist*).

Kviečiame apsilankyti bibliotekoje ir susipažinti su šiuo žurnalu.

Grand Dictionnaire Universiel du XIXe siècle de Pierre Larousse duomenų bazės testavimas

CLASSIQUES
GARNIER
NUMÉRIQUE

Iki 2009 metų liepos 8 dienos turime prieigą prie *Grand Dictionnaire Universiel du XIXe siècle de Pierre Larousse* duomenų bazės <<http://www.classiques-garnier.com/numerique-bases/>>, kurioje pateikta šio žodyno elektroninė versija prancūzų kalba. Duomenų bazėje galima perskaityti daugiau nei 263 tūkstančius žodyno straipsnių humanitarinių mokslų tematika. Tai vienas išsamiausių analitinių, biografinių ir bibliografinių žodynų, prancūzų kalbos, istorijos, geografijos, mitologijos, literatūros, meno, taip pat kitais klausimais.

Kviečiame apsilankyti bibliotekoje ir susipažinti su šia duomenų baze.

Sukaktys

Juozas Jurginis

Biobibliografija

Parengė: Irena Adomaitienė, Birutė Dženkaitienė, Živilė Iliškienė

Šiomet sukako šimtas metų, kai gimė žymus anykštėnas – Juozas Jurginis. Lietuvos istorijos vadovėlių autorius, puikus, gebantis sudominti paskaitininkas svariai prisidėjo prie Lietuvos istorikų ugdymo, istoriją populiarino straipsniuose, knygose. Juozo Jurginio knygas iki šiol skaitome kaip įdomiausius istorijos nuotykius.

Juozas Jurginis (1909 02 05–1994 07 05) – istorikas, mokslininkas, publicistas

„...J. Jurginis buvo labai spalvinga asmenybė. ...Griežtai cenzūruojamo žodžio epochoje vienos spalvos nunyko, kitom gal ir per daug buvo skirta dėmesio – kitaip ir negalėjo būti. Todėl žmonių prisiminimai kitąkart atrodo gerokai spalvingesni už tai, kas rašoma straipsniuose ar autobiografijos eilutėse...“

(Gediminas Zemlickas. *Prisimename Juoza Jurginį* // Mokslo Lietuva).

Taip pat skaitykite:

[Biografija](#)

[Knygos, vertimai, vadovėliai](#)

[Straipsniai](#)

[Juozas Jurginis redaktorius](#)

[Juozas Jurginis sudarytojas](#)

[Juozas Jurginis recenzentas](#)

[Literatūra apie Juoza Jurginį](#)

[Juozo Jurginio autografai](#)

[Informacija internete](#)

Informacijos centre saugomos kolekcijos

Profesoriaus Vytauto Jurgučio kolekcija

Parengė: Rūta Lekevičienė, Daiva Augustaitytė

Viena iš ryškiausių Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos asmenybių – buvęs jos ilgametis darbuotojas profesorius Vytautas Jurgutis. 2008 metais minėjome 100-ąsias šio iškilaus žmogaus gimimo metines. Visi, kas su juo dirbo Nacionalinėje bibliotekoje, Vytautą Jurgutį prisimena kaip tikrą eruditą, bet kartu kuklų ir visuomet linkusį padėti kolegą. Ne vienas iš jų iki šiol vadina jį savo Mokytoju. Profesorius buvo nepaprastai darbštus, kruopštus ir labai produktyvus. 1983 m. išleistoje V. Vilnonytės parengtoje Vytauto Jurgučio personalinėje bibliografijoje suregistruota per šimtas jo paties darbų. Paminėtinos didžiulės mokslinės vertės

litaunistinės studijos, atskleidžiančios S. Daukanto, P. Ruigio, J. Pabrėžos, J. Pliaterio rankraštinį palikimą, mokslinių ir grožinių kūrinių vertimai iš vokiečių, prancūzų ir anglų kalbų, kitos ne mažiau reikšmingos publikacijos.

Tapęs diplomuotu teisininku pradėjo dirbti Apeliacinių rūmų teisme, vėliau VDU dėstė baudžiamosios teisės ir kriminologijos kursą, 1944 m. buvo Baudžiamosios teisės ir baudiamojo proceso katedros vedėjas. 1945 m. perspektyvus teisės profesorius apkaltintas antitarybine veikla ir drauge su kitais universiteto kolegomis suimtas. Po dešimties metų tremties grįžęs į Lietuvą neturėjo jokių galimybių tęsti profesinį teisininko darbą, po kurio laiko įsidarbino Kaune, Respublikinėje bibliotekoje. Pastaciūs naujus bibliotekos rūmus Vilniuje, 1963 m. su šeima persikėlė į Vilnių. Mažai kam žinomas bibliotekininkas, būdamas nepaprastai darbštus ir atkaklus, turėdamas enciklopedinį išsilavinimą, V. Jurgutis greitai tapo pripažintu autoritetu, žymiu Lietuvos bibliografu ir knygotyriminku. Daug pasidarbavo komplektuodamas ir tvarkydamas Litanistikos skyriaus fondus, kurdamas

Profesorius Vytautas Jurgutis

Dail. Saulius Itamo eskalibras, sukurtas V. Jurgučio 70-mečiui

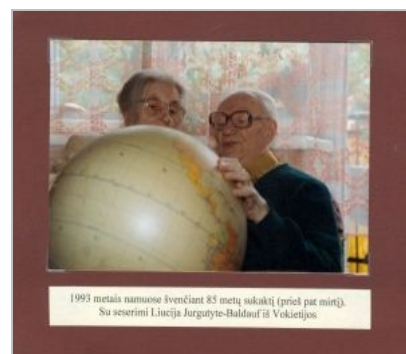
litanistinį bibliografinį aparatą, personaliją ir vietovardžių kartotekas. Visus darbo bibliotekoje metus Vytautas Jurgutis rūpinosi „Litanikos metraščio“ rengimu. Jo iniciatyva praplėstos litanistinių publikacijų registravimo ribos, nuo 1989 m. vidurio „Litanikos metraščiui“ pradėjo registruoti viso pasaulio spaudos publikacijas apie Lietuvą. 1989-ieji įsimintini ir dėl kitos priežasties: pagaliau V. Jurgutis buvo reabilituotas. Bibliotekoje V. Jurgutis dirbo 37 metus, iki pat mirties. Mirė 1993 metų rugpjūčio 18 d. Po mirties jo valia per gyvenimą sukauptą biblioteką buvo perduota Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai.

Nuo pat ankstyvos vaikystės knyga buvo neatskiriama V. Jurgučio gyvenimo palydovė. Jis ne tik daug skaitė, bet, kiek išgalėdamas, ir pirkė knygas. Ypač jautė didžiulę meilę lietuviškiems spaudiniams. Pramokęs kalbų, pirkė knygas vokiečių, prancūzų, anglų, rusų, lenkų kalbomis. Savo biblioteką V. Jurgutis kaupė visą gyvenimą. Daug knygų yra vieninteliai Nacionalinėje bibliotekoje saugomi egzemplioriai. Iš senesnių paminėtini dar 1818–1820 m. leistų J. J. Rousseau. „Oeuvres completes de J. J. Rousseau, citoyen de Geneve“ keli tomai, kai kurie 1860, 1861, 1862 m. „Kurjer Warszawski“ egzemplioriai, J. W. Goethe „Goethe's poetische und prosaische Werke. 1836-1837.- 2d.“, H. H. Boyesen. „Kommentator zu Goethes Faust... [1881]“, A. T. Tennyson. „The works of Alfred Lord Tennyson: poet laureate. - London, 1893... ir kt.

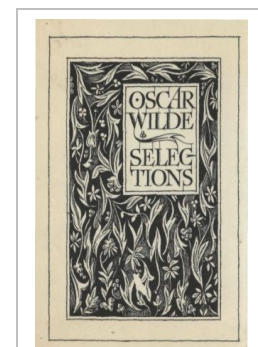
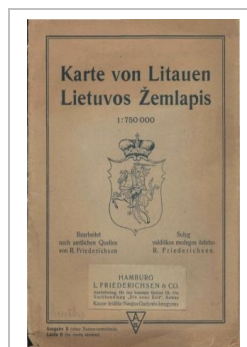
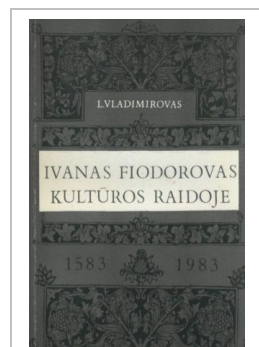
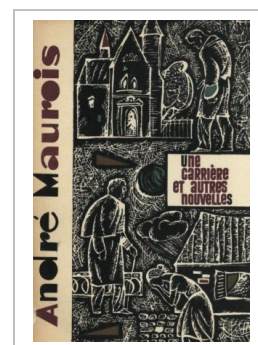
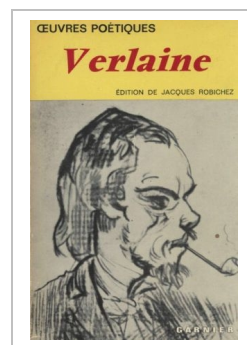
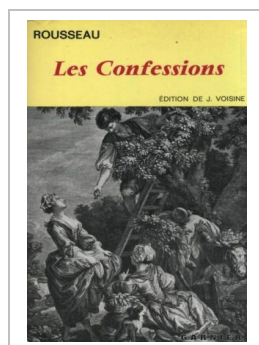
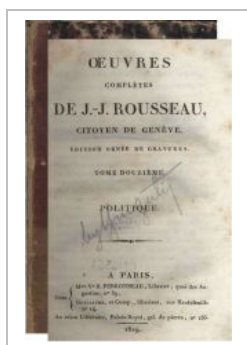
LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA
Informacijos centro naujienos

Kolekcijoje saugomos knygos yra įvairiausiomis kalbomis – anglų, čekų, latvių, lenkų, prancūzų, rusų, vokiečių ir senąja vokiečių. Daugiausia knygų - lietuvių kalba. Knygos labai įvairios: daug grožinės literatūros kūrybinių, kalbos, filosofijos, teisės, politikos, finansų ir kitais klausimais išleistų knygų. Nemažai

daugiakalbių žodynų, periodikos komplektų, žemėlapių, meno albumų ir kitų vertingų leidinių. Kolekcijos knygos yra su Vytauto Jurgučio autografais, dailininko Sauliaus Ikamo Vytautui Jurgučiai sukurtu ekslibrisu.

Kataloge Vytauto Jurgučio kolekcija žymima šifrais **JA...** ; **JB...** ; **JC...** ; **JD...** ir t.t.

JD 36

Goethe, Johann Wolfgang von (1749-1832) (Gėtė, Johanas Volfgangas)

Goethe's poetische und prosaische Werke. - Stuttgart: Verl. der J. G. Cotta'schen Buchh., 1836-1837. - 2 d.

Kalbos patarimų skiltis: tobulėkime kartu!

Skyrelį rengia IC vyriausioji bibliografe Rima Mažeikienė

Ar žinote, kad...

...šventės pavadinimas Joninės yra antrosios kirčiuotės?

Šventės pavadinimas Joninės gali būti kirčiuojamas pagal antrąją (Joninės) ir pagal pirmąją (Jōninės) kirčiuotes.

Pirmenybė teikiama antrajai kirčiuotei – Joninės (kaip ir Petrinės, Kazimierinės):

V. Joninės

K. Joninių

N. Joninėms

G. Joninės

Įn. Joninėmis

Vt. Joninėse

Š. Joninės!

Kirčiavimas pagal pirmąją kirčiuotę Jōninės yra šalutinis normos variantas.

Kronika

Gegužės 15–16 dienomis

IC Elektroninės informacijos skyriaus vedėja Aušra Vaškevičienė dalyvavo Stambule vykusiame *Springer* leidyklos Europos bibliotekų patariamosios tarybos posėdyje, kuriame buvo svarstyti naujų technologijų panaudojimo bibliotekose, prieigos prie el. informacijos technologinių sprendimų, el. knygų panaudojimo, atviros prieigos prie mokslinės informacijos ir kt. klausimai.

Birželio 8 dieną

Informacijos centro Elektroninės informacijos skyriaus darbuotojų grupė dalyvavo Vilniaus universiteto bibliotekoje vykusiame IEEE duomenų bazės pristatyme.

Birželio 12 dieną

Informacijos centro direktorė Teresė Gustienė, Informacinio aprūpinimo skyriaus vedėja Irena Kviesselaitienė, vyriausioji bibliografe Rimgailė Galickienė dalyvavo LR Seime 1918–1940 m. teisės aktų bazės pristatyme.

Sveikiname IC darbuotojas Astą Kupšytę ir Agnę Daujotaitę sėkmingai baigusias VU Komunikacijos fakulteto Informacijos ir komunikacijos bakalauro studijas.

Informacijos centro leidiniai

2008 m. gegužė–birželis

Europos Sąjunga: informacija apie naujai gautus dokumentus [elektroninis leidinys] / Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka; redaktorė Irena Adomaitienė. – 2008. – ISSN 1822-9255
2009, Nr. 5.

Informacijos centro darbuotojų publikacijos

2009 m. gegužė–birželis

2009 liepa : [kalendorius] / parengė Vilma Račkauskaitė // Tarp knygų. – ISSN 0868-8826. – 2009, Nr. 5, p. 39–44.

Lituanistinių autografuotų knygų kolekcija / Vitalija Gylikienė, Daiva Augustaitytė. – Iliustr. – http://www.lnb.lt/stotisFiles/uploadedAttachments/2009_naujienos_5-6120094272233.pdf // LNB Informacijos centro naujienos. – ISSN 1648-8571. – 2009, Nr. 5(61).

Vladas Abramavičius: biobibliografija / Sudarė Irena Adomaitienė. – Iliustr. – http://www.lnb.lt/stotisFiles/uploadedAttachments/2009-naujienos_ooo20093220842.pdf // LNB Informacijos centro naujienos. – ISSN 1648-8571. – 2009 Nr. 4(60).

Regina Biržinytė: biobibliografija / Sudarė Irena Adomaitienė ir Irena Kvieselaitienė. – Iliustr. – http://www.lnb.lt/stotisFiles/uploadedAttachments/2009-naujienos_ooo20093220842.pdf // LNB Informacijos centro naujienos. – ISSN 1648-8571. – 2009 Nr. 4(60).

Norėdami gauti Informacijos centro darbuotojų straipsnių kopijas PDF formatu, kreipkitės el. paštu klausk@lnb.lt. Prašome nurodyti tikslų publikacijos pavadinimą.

Autoriai:

Irena Adomaitienė
Daiva Augustaitytė
Monika Bučiūtė
Agnė Daujotaitė
Birutė Dženkaitienė
Živilė Iliškienė
Irena Kvieselaitienė
Rūta Lekevičienė
Aušra Vaškevičienė

Atsakomoji redaktorė Teresė Gustienė

Parengėja Irma Vičytė

Kalbos redaktorė Rūta Lekevičienė

DĖMESIO! Kitas Informacijos centro naujienų numeris išeis rugsėjo mėnesį.

Laukiame Jūsų bibliotekoje, skambinkite, klauskite elektroniniu paštu
Rašykite atsiliepimus, teikite savo pasiūlymus, vertinimus el. paštu t.gustiene@lnb.lt
Nacionalinės bibliotekos Informacijos centras